

СВОЈИНА И ПРЕДУЗЕЋА

Марица Денда

ПРЕГЛЕД ГРАДИВА

- Шта је својина?
- Каква могу да буду законска ограничења својине?
- О мешовитој привреди говоримо када у држави постоји:
  - а) Само приватна својина
  - б) Приватна и државна својина
  - с) Само државна својина

ПРЕГЛЕД ГРАДИВА

- Из којих овлашћења се састоји право својине?
- Имовина предузећа укључује:
  - a) Својину над основним средствима
  - b) Својину над обртним средствима
  - c) Потраживања из различитих уговора
- Нето
имовина = _____
предузећа
- Шта значи да су власници резидуални повериоци?

ПРЕГЛЕД ГРАДИВА

- ⦿ Који су основни облици својине?
- ⦿ На који начин наш законодавац прави разлику између државне и јавне својине?
- ⦿ Које је најважније обележје приватне својине?
- ⦿ На који начин се врши размене својинских права?

ПРЕГЛЕД ГРАДИВА

- Које су основне карактеристике друштвене својине?
- Запослени у друштвеном предузећу имају право да:
  - a) Одлучују о употреби ствари
  - b) Присвајау профит
  - c) Преносе ова овлашћења трећим лицима
- Са којим изборима су суочени запослени у друштвеном предузећу?

ПРЕГЛЕД ГРАДИВА

- Која су три облика јавне својине у нашем праву?
- Шта може бити предмет јавне својине?
- Да ли постоји разлика између титулара јавне својине и корисника ствари у јавној својини?
- Губици у вези са употребом државних ресурса падају на терет _____
- Који су разлози који оправдавају постојање државне својине?

ПРЕГЛЕД ГРАДИВА

- Шта је приватизација?
- Који су разлози за приватизацију?
  - a) Стварање основа за развој тржишне привреде
  - b) Производња јавних добара
  - c) Повећање ефикасности привређивања
  - d) Раст буџетских прихода

ПРЕГЛЕД ГРАДИВА

- Која су два основна модела приватизације? За који модел бисте се ви определили?
- Ко се може јавити као власник приватизованог предузећа и због чега је значајно ово питање?
- Када говоримо о денационализацији?

ПРЕГЛЕД ГРАДИВА

- Према нашем закону приликом денационализације приоритет има
  - a) Враћање имовине власницима у натуралном облику
  - b) Обештећење
- Наведите основне разлике у законима о приватизацији из 2001. и из 2014. године

ПРЕГЛЕД ГРАДИВА

- Које две мере које обезбеђују лакшу продају капитала су предвиђене законом из 2014. године?
- Које методе приватизације предвиђа закон из 2014. године?
- Које право има учесник у поступку приватизације који сматра да је овај поступак спроведен незаконито?

ПРЕДУЗЕЋЕ- ПРЕГЛЕД ГРАДИВА

- Дефинишите предузеће.
- Да ли се може рећи за предузеће и за привредно друштво да су синоними?
- Које су основне карактеристике привредног друштва.
  - a) Основни циљ је производња јавних добара
  - b) Основни циљ је стицање добити
  - c) Привредно друштво је правно лице
  - d) Привредно друштво је физичко лице
  - e) Мора да има имовину
  - f) Не мора да има имовину

ПРЕГЛЕД ГРАДИВА

- Подела на друштва лица и друштва капитала учињена је према:
  - а) Одговорности власника за обавезе предузећа
  - б) Имовини
  - с) Циљу пословања
- Шта свако предузеће мора да има?
- У ком тренутку предузеће стиче својство правног лица?

ПРЕГЛЕД ГРАДИВА

- Који су од наведених исказа тачни?
  - a) Својину над предузећем имају власници
  - b) Само предузеће нема имовину којом послује
  - c) У моменту оснивања имовина предузећа и његов капитал су једнаки
- Која права власници предузећа остварују сразмерно величини удела/акција? Да ли сносе неке ризике?

ПРЕГЛЕД ГРАДИВА

- Који су органи предузећа?
- У којим случајевима долази до престанка предузећа?
- Ко се према домаћем закону сматра предузетником? Да ли то може бити лице које обавља делатност слободне професије?
- Да ли предузетник одговара целом својом имовином?

ПРЕГЛЕД ГРАДИВА

○ Добит =

РАСХОДИ		ПРИХОДИ	
Редовни расходи	30000	Редовни приходи	45000
Остали расходи	5000	Остали приходи	5000
Укупни расходи	35000	Укупни приходи	50000
Добит	15000	Губитак	0
СВЕГА	50000	СВЕГА	50000

ПРЕГЛЕД ГРАДИВА

- Набројите неке од расхода које једно предузеће може да има.
- Шта је бруто, а шта нето добит?

чврсто буџетско ограничење

Укупни приходи

укупни расходи

ПРЕГЛЕД ГРАДИВА

- Како се могу поделити предузећа?
- У друштва лица се убјајају :
- У друштва капитала се убрајау:
- Дефинишите ортачко друштво.
- Да ли ортачко друштво може да има једног ортака?
- Ко може да буде власник ортачког друштва?

ПРЕГЛЕД ГРАДИВА

- Како се формира почетна имовина ОД?
- Како се врши расподела добити у ОД?
- Да ли ортаци слободно могу да располажу својим уделом?
- Шта ортак може да учини ако не добије ту сагласност?
- Када долази до престанка својства ортака?
- Када ортачко друштво престаје да постоји?
- Наведите пример неког ортачког друштва.

ПРЕГЛЕД ГРАДИВА

- Каква је одговорност власника командитног друштва?
- Ко од ове две категорије власника управља КД?
- Како се врши пренос удела у КД?
- Шта се дешава када из КД иступе сви командитори, а шта када иступе сви комплементари?

ПРЕГЛЕД ГРАДИВА

- Дефинишите ДОО.
- ДОО је друштво:
  - а) Затвореног типа
  - б) Отвореног типа
- Какво управљање може да буде?
- Да ли постоје нека законска ограничења у погледу предузећа која могу да буду организована као ДОО?

ПРЕГЛЕД ГРАДИВА

- Које су основне предности АД?
- Да ли је код нас дозвољено једночлано АД и како наш закон уређује одговорност власника таквог друштва?
- Који услови морају да буду испуњени да би се неко сматрао оснивачем?
- Да ли се оснивачем може сматрати лице које има ограницену пословну способност или лице које је пословно неспособно?

ПРЕГЛЕД ГРАДИВА

- Која су два начина за оснивање АД?
- Која је разлика између отвореног и затвореног АД?
- Шта је акција и на који начин се она стиче?
- Акционар може располагати:
  - a) Својим уделом
  - b) Својом акцијом

ПРЕГЛЕД ГРАДИВА

- Шта је номинална вредност акције и колико она износи ако је процењено да је за пословање АД довољно 1000000 динара, а емитује се 1000 акција?
- Која су имовинска, а која неимовинска права акционара?
- Шта се подразумева под дематеријализацијом акција?

ПРЕГЛЕД ГРАДИВА

- Д ли вредност акција на тржишту зависи од њене номиналне вредности?
- На који начин је организовано управљање у АД?
- Објасните одвојеност функције управљања и власништва.
- У којим случајевима долази до престанка АД?

ПРЕГЛЕД ГРАДИВА

- Дефинишите друштвена предузећа.
- На друштвена предузећа се примењује начео:
  - a) Чврстог буџетског ограничења
  - b) Меког буџетског органичења
- Због чега су пропала друштвена предузећа?

ПРЕГЛЕД ГРАДИВА

- Дефинишите јанва предузећа.
- Које су то делатности од општег интереса?
- Да ли делатности од општег интереса може да обавља приватно предузеће, део предузећа или предузетник? Ако може на који начин?
- Какво може да буде јавно-приватно партнерство?
- Објаните концесију.
- Ко је концедент, а ко концесионар?

ПРЕГЛЕД ГРАДИВА

- Органи јавног предузећа су:
  - a) Надзорни одбор
  - b) Директор
  - c) Извршни одбор
- Основни циљ јавних предузећа је:
  - a) Максимизација профита
  - b) Задовољавање општих потреба грађана и предузећа

ПРЕГЛЕД ГРАДИВА

- ⦿ Да ли држава утиче на пословне одлуке јавних предузећа?
- ⦿ Која је последица такве интервенције?

СЛЕДЕЋИ ЧАС: ТРЖИШТЕ И ДРЖАВА У
САВРЕМЕНОЈ ПРИВРЕДИ